

«De la rentadora surten llibres»

14 reflexions de l'expert en qüestions internacionals Hans Rosling

Hans Rosling (<http://www.gapminder.org>) va néixer el 27 de juliol de 1948 i ha mort el 7 de febrer de 2017. Era professor de salut pública al Karolinska Institut d'Estocolm i expert en qüestions internacionals. Es va fer famós per explicar la història dels últims dos segles de la humanitat amb l'ajuda de gràfics molt explicatius, d'una manera molt planera i alhora entenedora i brillant. El recordem amb 14 reflexions d'aquesta xerrada TED, en què explica en clau d'humor les diferències de recursos energètics entre els països més pobres i els més rics.

1. Només tenia quatre anys quan vaig veure la meva mare posar una rentadora per primera vegada a la seva vida. Va ser un gran dia per a la meva mare. Ella i el meu pare havien estalviat durant anys per poder comprar aquesta rentadora. I el dia que l'anaven a utilitzar, van convidar fins i tot la meva àvia a veure-la. I la meva àvia estava més emocionada encara. Al llarg de la seva vida sempre havia hagut d'escalfar l'aigua amb llenya, i rentar la roba a mà per als set fills. I ara estava a punt de presenciar com l'electricitat faria aquesta feina.

2. Per a la meva àvia, la rentadora era un miracle.

3. Encara hi ha molta gent al món que escalfa l'aigua i que cuina el menjar al foc. A vegades no tenen prou menjar. Viuen sota el llindar de la pobresa. Hi ha dos mil milions de persones que viuen amb menys de dos dòlars al dia. I la gent rica d'aquí, que sumen mil milions de persones, viuen per sobre del que anomeno el llindar del cel, perquè gasten més de 80 dòlars diaris en consum.

4. Hi ha set mil milions de persones al món, així que ha d'haver-hi 1, 2, 3, 4 mil milions de persones que viuen entre el llindar de la pobresa i el del cel. Tenen electricitat, però la qüestió és, quants tenen rentadores? He analitzat les dades de mercat, i he trobat que, de fet, la rentadora ha baixat del llindar del cel, i que avui en dia hi ha mil milions de persones més que viuen per sobre el llindar de la rentada. I consumeixen més de 40 dòlars al dia. Així que només dos mil milions de persones tenen accés a rentadores.

5. I els cinc mil milions restants, com renten la roba? O, per ser més precisos, com renten la roba la majoria de les dones del món? Perquè segueix sent un treball dur per a les dones. Elles renten així, a mà. És un treball dur, cansat, que han de fer durant hores cada setmana. I a vegades també han de portar aigua des de lluny per fer la bugada a casa. O han de portar la roba lluny, fins a un corrent d'aigua. Elles volen una rentadora. No volen perdre tant de temps de les seves vides fent aquesta feina dura i tan poc productiva. I el seu desig no és gens diferent del que tenia la meva àvia.

6. Fins i tot els acèrrims al moviment verd utilitzen rentadores.

7. Vaig fer una anàlisi sobre l'energia que es consumeix al món. Aquí el teniu. Aquí podeu veure els set mil milions de persones: la gent del llindar del cel, la gent del llindar de la rentada, la gent del llindar de les bombetes i la gent del llindar del foc. Cada unitat d'aquestes és una part de combustible fòssil: petroli, carbó o gas. Aquestes són l'electricitat i l'energia principals en el món. Arreu del món es fan servir 12 unitats, i només els mil milions més rics en fan servir sis. La meitat de l'energia l'utilitza la setena part de la població mundial. I aquests que tenen rentadores, però no una casa plena d'altres aparells, n'utilitzen dues. Aquest grup [assenyala els del llindar de la bombeta] en fa servir tres, una cadascun. I també tenen electricitat. I ells [assenyala els del llindar del foc] ni

tan sols n'utilitzen una cadascun. Això suma les 12 unitats.

8. Si prolonguem les tendències, sense cap anàlisi avançada fins al 2050, hi ha dues coses que poden augmentar l'ús d'energia. Primer, el creixement de la població. Segon, el creixement econòmic.

9. Fins que no tinguin el mateix consum d'energia per persona, [els països rics] no haurien de dir als altres què fer i què no.

10. Aquí podem obtenir energia verda per tot arreu. És el que volem que passi. És un veritable repte per al futur.

11. Si hi ha democràcia, la gent votarà per les rentadores. Els encanten.

12. I quina és la màgia de les rentadores? La meva mare em va explicar aquesta màgia el primer dia. Em va dir: "Ara, Hans, hem ficat la roba i la rentadora farà la feina. I nosaltres podem anar a la biblioteca". Perquè aquesta és la màgia: un hi fica la roba i què surt de la rentadora? De la rentadora surten llibres, llibres per a nens.

13. Allà vaig començar la meva carrera de professor, quan la meva mare va tenir temps de llegir per a mi. I també va aconseguir tenir llibres per a ella. Va fer el que va poder per estudiar anglès i aprendre'l com a llengua estrangera. I va llegir moltes novel·les, moltes novel·les diferents. Realment estimàvem aquella màquina.

14. La meva mare i jo vam dir: "Gràcies, industrialització. Gràcies fàbrica d'acer. Gràcies estació d'energia. I gràcies indústria química per donar-nos temps per a llegir llibres".

www.ted.com